

EKOPOLITIKA

Ilona Jančářová

ZÁKLADNÍ POSTOJE K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

- čistý technocentrismus
- utilitarismus
- Antropocentrismus
- umírněný technocentrismus
- konzervacionismus
- Biocentrismus

ZÁKLADNÍ POJMY

Ekologie – vědní obor zabývající se studiem vztahů mezi živým organismem a jeho domovským prostředím a mezi organismy v určitém prostředí.

Ernst Haeckel 1866

ZÁKLADNÍ POJMY

Životní prostředí – definice:

- Statická
- Dynamická
- Systémová

- vše, co vytváří přirozené podmínky existence organismů včetně člověka a je předpokladem jejich dalšího vývoje

ZÁKLADNÍ POJMY

Složky životního prostředí:

- Ovzduší
- Voda
- Půda
- Flóra a fauna
- Elektromagnetické záření
- Předměty uměle vytvořené člověkem

ZÁKLADNÍ POJMY

- Biosféra:**
- troposféra (nižší vrstva atmosféry)
 - hydrosféra (oceány)
 - litosféra (pevnina do 3 km pod povrchem Země)
(Vernadsky)

Ekosystém – funkční soustava živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a času.

ZÁKLADNÍ POJMY

Přírodní zdroje:

- přírodní zdroje v užším smyslu
- přírodní procesy

Přírodní zásoby

ZÁKLADNÍ POJMY

Přírodní zdroje:

- obnovitelné
- neobnovitelné

Princip maximálně udržitelného výnosu

- nutnost respektovat maximální množství, které může být ze zdroje odebráno v určitém časovém období, aniž by to mělo za následek ztenčení populace daného druhu.

ZÁKLADNÍ POJMY

Politika:

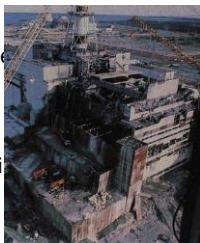
- program, koncepce
- soupeření o moc
- boj o rozdělování národního důchodu

Ekopolitika – soubor akcí reagujících na sociálně ekologické problémy

EKOPOLITIKA

Vznik ekopolitiky - hledisko:

- a) **Celosvětové** (konference o životním prostředí člověka - Stockholm 1972)
- b) **Vnitrostátní** (po revoluci v listopadu 1989)

EKOPOLITIKA

Cyklus ekopolitiky:

1. Existence a objevení ekologického problému
2. Společenské uznání problému, podpora
3. Formulace cílů a strategií
4. Realizace
5. Revize – ukončení cyklu

EKOPOLITIKA

Obsah:

- Zřízení potřebných orgánů a institucí
- Přijetí principů
- Formulace cílů
- Volba vhodných nástrojů
- Zakotvení institucionální struktury a nástrojů do právního řádu
- Kontrola realizace cílů

EKOPOLITIKA

Ekopolitika:

- Rezortní
- Všestranná

REZORTNÍ EKOPOLITIKA

- součást tradiční činnosti vlády, resp. jednotlivých ministerstev
- zaměřuje se na krátkodobější cíle a konkrétní dílčí problémy
- omezena úzkým vymezením kompetencí, s čímž kontrastuje mnohostranně propojená podstata ekologických problémů

VŠESTRANNÁ EKOPOLITIKA

Všestranná ekopolitika formuluje cíle a postupy zaměřené na odstraňování příčin nepříznivých účinků. Je zaměřena na cíle dlouhodobého charakteru:

- zvyšovat účinnost využívání přírodních zdrojů (zvyšováním množství výrobků na jednotku vstupu)
- investovat do obnovování přírodních zdrojů
- investovat do schopnosti přírody absorbovat odpady a odpadní látky
- investovat do veřejných statků a služeb
- budování právního systému
- informovanost, osvěta, vzdělání.

EKOPOLITIKA

Nástroje ekologické politiky

- Morálka
- Právo
- Ekonomické nástroje
- Formy organizace
- Plánování, prognózování
- Výchova, vzdělání, osvěta
- Věda
- Informace